

розвитку як однієї з умов реалізації інноваційних технологій в освітньому процесі. Розвиваючи цю точку зору можна припустити, що педагогічні інновації, як співтворчість, здійснювана в суб'єкт-суб'єктній взаємодії, є чинником саморозвитку не тільки учня і педагога, але і педагогічного процесу в цілому.

На нашу думку, педагогічні інновації є процесом, що забезпечує саморозвиток викладачів і учнів на основі якісних змін самого освітнього процесу: варіативності змісту освіти, методичних модифікацій і зміни способів взаємодії всіх її суб'єктів на основі рефлексії як механізму і умов розвитку інноваційної діяльності. У цьому сенсі педагогічні інновації — це постійний творчий пошук, а якщо необхідно, відмова від певних методів і форм, від традиційних або «квазіінноваційних» процесів (зокрема, таких як рання спеціалізація і жорстка диференціація учнів, діагностика готовності до навчання).

І.В. П'янковська

Національний університет «Києво-Могилянська академія», м. Київ

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВНЗ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до вимог Болонського процесу Україна зобов'язалась узгодити освітню політику щодо створення Європейського регіону вищої освіти. Досягнення цілей і завдань Болонського процесу можливе за умови впровадження у навчально-виховний процес ВНЗ України інноваційних педагогічних технологій.

Сучасні педагогічні технології, у контексті загальної оптимізації та модернізації навчально-виховного процесу, спрямовані на задоволення декількох першочергових потреб: формування особистості, що вміє пристосовувати до динамічних умов сучасного ділового світу; комунікабельності майбутнього фахівця своєї справи; розвитку творчої особистості, здатної на продукування креативних рішень; самоактуалізації та самореалізації особистості; студента, що отримує задоволення від процесу навчання та самовдосконалення; професіонала, який вміє та прагне систематично опікуватися неперервною самоосвітою та самовихованням, що є одним із завдань Болонського процесу.

Саме поняття "технологія" є словом грецького походження, яке в оригіналі означає знання про майстерність ("techne" — мистецтво, "logos" — наука, закон). В "Українському педагогічному словнику" (С. Гончаренко) поняття "педагогічна технологія" або "технологія навчан-

ня" визначається як "системний метод створення, застосування и визначення всього процесу навчання і засвоєння знань, з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодії, який ставить своїм завданням оптимізацію освіти." Крім того, даний термін часто трактують як "галузь застосування системи наукових принципів до програмування процесу навчання й використання їх у навчальній практиці з орієнтацією на детальні цілі навчання, як допускають їх оцінювання". Також це поняття знайшло висвітлення у роботах таких науковців як Волкова Н.П., Дичківська І.М., Кошманова Т.С., Максимюк С.П., Падалка О.С., Фібула М.М., Ягупов В.В. Серед великої кількості сучасних педагогічних технологій можна виділити наступні групи: структурно-логічні технології навчання, інтеграційні технології, ігрові технології, комп'ютерні технології, діалогові технології, тренінгові технології.

Серед технологій навчання, що використовуються у вищих навчальних закладах освіти, варто виокремити наступні: технологія програмованого навчання, модульне навчання, кредитно-модульна технологія, модульно-рейтингова технологія, інформаційні технології навчання, технологія дистанційного навчання, технологія самоосвіти, особистісно зорієнтоване навчання, креативні творчі технології, портфоліо, технологія проблемного навчання, технологія кооперованого навчання, технологія кейс-методу, технологія навчання на основі латерально-го мислення.

Таким чином, впровадження у навчально-виховний процес ВНЗ інноваційних педагогічних технологій є невід'ємним кроком на шляху до модернізації вищої освіти у руслі реалізації цілей і вимог Болонської угоди.

В.М. Ігнатенко, канд. фіз.-мат. наук, доцент,
М.В. Калінкевич, канд. техн. наук, доцент
Сумський державний університет, м. Суми

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ РЕЗЕНТАЦІЙ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Розвиток сучасної науки та технологій привів до зміни низки парадигм. Нові знання і нові комп'ютеризовані покоління студентів потребують нових форм подання навчального матеріалу. Однією з таких форм в освіті стають мультимедійні презентації. Проти їх використання часом висуваються цілком обґрунтовані аргументи. Але при грамотному відношенні до мультимедійних презентацій цих недоліків можна уникнути.